

Flismontering, sementbasert flislim

Anvisningen gjennomgår de viktigste prinsippene for oppsettsings- og leggingsteknikk ved montering av keramiske fliser etter tynnlagsmetoden og gjelder for såvel innen- som utendørs bruk.

Produkter

Valg av produkt foretas bl.a. ut fra hensyn til:

- Krav til limets lagtykkelse, fra 1,5 og opp til 15 mm.
- Avbindings/tørketiden, fra få timer og opp til flere døgn.
- Krav til fleksibilitet, f.eks. gulvvarme eller nystøpt betong.
- Vedheftning til vanskelige underlag, f.eks. eksisterende fliser og vinyl.
- Krav til trykkstyrke overfor mekanisk belastning, fra f.eks. palleløfter/truck i industrien.
- Krav til mørtelens bæreevne og flyteegenskaper.
- Dessuten er underlag og flistype av betydning for produktvalget, se nedenfor.

Generelt

Underlaget skal være egnet for montering av fliser, dvs. at det skal være bæredyktig, rent for støv, fett og sementslam samt fritt for utblomstringer og gjennomgående sprekker.

- Kontrollér at alderen på betongen, fuktinnhold i underlaget samt stivheten i konstruksjonen svarer til det valgte flislimet.
- Kontrollér at fall og planhet i underlaget motsvarer de krav som stilles til ferdig belegning.
- Kontrollér at feltinndelinger og bevegelsesfuger er utført korrekt.
- Kontrollér at eventuell gulvvarme er avstengt.
- Kontrollér at forbehandling og tetningslag er utført forskriftsmessig og avstemt etter valgt flislim.

Flistyper

De fleste keramiske fliser er klassifiserte og følger europeiske standarder.

Valg foretas bl.a. ut fra hensyn til:

- Slitestyrke og bruk, f.eks. bolig, industri, fasade, balkong mv.
- Krav til vannopptak. Ved innendørs veggfliser bør vannopptaket ikke overstige 15 % etter vekt.
På gulv bør vannopptaket være mindre enn 6 %.
Ved gulvvarme mindre enn 3 % etter vekt.
- Fliser eller klinker til utendørs bruk skal ha et meget lavt vannopptak, normalt under 0,5 %.
- Krav til sklihemmende egenskaper i våte rom og barfotsarealer.
- Krav til rengjøringsvennlighet av den ferdige overflaten.
- Flisenes format har betydning for valg av flislim.

Ved formater på 30 x 30 cm og over brukes kun fleksible limtyper som f.eks. Alfix Letfix extra, Alfix Profix extra eller Alfix Combifix.

Kontrollér ved utlegging at de keramiske flisenes toleranser overholdes, og at de passer til ønsket fugebredde.

Tannsparkel

Tannstørrelsen på sparkelen er avgjørende for mengden av påført flislim og skal velges under hensyntagen til flisens bakside og format, samt underlagets beskaffenhet.

Hvis mengden som påføres er for liten kan det gi en dårlig utfylling med mangelfull dekning.

For stor påført mengde gir risiko for dårlig planhet på den ferdige overflaten, samt at mørtelen står opp i fugene.

Retningsgivende tabell:

Keramisk flis kantlengde i mm	Tannstørrelser kvadrat i mm	
	plan bakside	ujevn bakside
opp til 50	3 x 3	4 x 4
50 - 108	4 x 4	6 x 6
109 - 200	6 x 6	8 x 8
over 200	8 x 8	10 x 10 12 x 12
Buttering/Floating	4 x 4	6 x 6

Utførelse

Arbeidsbetingelsene for bruk av sementbasert flislim er en temperatur på min. +5° C.

Materialer og underlag skal ha min. samme temperatur og må ikke være gjennomvåte eller gjennomvætes.

Under flisarbeidet må mørtelen ikke tørke for raskt, f.eks. ved kraftig sol eller trekk.

Blanding

Opprøring foretas med rent, kaldt vann etter blandingsforholdet på emballasjen. Pulveret drysses i vannet og omrøres til en ensartet masse uten klumper. Bruk visp og saktegående boremaskin/mørteldrill. Overhold eventuell hviletid for limet.

Tilsettes det for mye vann betyr det en lavere eller langsommere styrkeutvikling.

Tilsettes det for lite vann betyr det at det blir vanskeligere å forarbeide og gir dårligere befuktning til flis/underlag.

Det må ikke tilsettes ekstra vann til lim som er begynt å avbinde/herde. Vær oppmerksom på at temperaturen på vannet som tilsettes har innvirkning på avbindingstiden.

Montering

Limet påføres underlaget med tannsparkel, først med den glatte siden, deretter trekkes av med tannsidan. Sparkelen holdes mot underlaget og i en vinkel på ca. 60°.

Flisene trykkes og vriss så på plass i det fuktige limet og innenfor den angitte åpentiden for det pågjeldende produktet.

Limet må ikke danne hud før flisen monteres. Sjekk med fingerspissen. Har limet dannet hud, skal det utskiftes med nytt lim.

Buttering/Floating = dobbel-liming

Kontrollér med mellomrom at flisens bakside utfylles og dekkes av mørtel.

Ved oppsetting og legging av fliser utvendig f.eks. på trapper, fasader, i basseng og lignende områder brukes buttering-floating-metoden. Det vil si at flislimet påføres både på underlaget og flisens bakside, så det oppnås 100 % limdekning uten hulrom.

NB: For produkter med flytende egenskaper, f.eks. **Alfix Letfix extra** eller **Alfix Profix extra** kan det ved korrekt vanntilsetning oppnås en hulromsfri dekning av flisens bakside alene ved påføring av mørtel på underlaget.

Forventet resultat

Kravene til flisarbeidets kvalitet bør fastlegges på forhånd, under hensyntagen til praktisk bruk og estetiske ønsker. Dette oppnås best ved å utføre et prøvefelt på et areal i passende størrelse.

Henvisninger

Flisleverandør

Produktinfo for:

- **Alfix Normalfix**
- **Alfix Universalfix**
- **Alfix Combifix**
- **Alfix Profix extra**
- **Alfix Letfix extra**
- **Alfix Quickfix**
- **Alfix CombiQuickfix**
- **Alfix Mediofix**

Alfix HMS blad